

POŻYCZASZ DZIŚ, PŁACISZ JUTRO

POŻYCZASZ DZIŚ, PŁACISZ JUTRO

Jak działa **kredyt**, pożyczka
i **koszt** pieniądza?

ROWER
3500 zł

POŻYCZKA

3000 zł od banku

15%
rocznie

ODSETKI

Koszt za korzystanie
z pożyczonych pieniędzy

WIĘKSZA KWOTA

do oddania bankowi

PROBLEM ZOSI

- Zosia chce kupić rower za **3500 zł**, ale ma tylko **500 zł**.
Pożycza **3000 zł** od banku.
Bank nalicza **15% odsetek rocznie**.

Pytania:

- Dlaczego bank chce więcej pieniędzy niż pożyczył?
- Czy lepiej spłacić wszystko jednorazowo czy w ratach?
- Ile tak naprawdę kosztuje ten rower?

CO ZNACZĄ

- **Pożyczka lub kredyt** – pieniądze, które dostajemy od banku lub innej osoby, ale musimy je później oddać. Kredytów udzielają banki, pożyczek banki i inne osoby.
- **Kapitał** – pożyczona kwota, którą trzeba zwrócić.
- **Odsetki** – dodatkowa kwota, którą płacimy za możliwość korzystania z pożyczonych pieniędzy, koszt pożyczki
- **Rata** – część długu, którą spłacamy w określonym czasie (np. co miesiąc). Rata zwykle składa się z **kapitału (raty kapitałowej) i odsetek**.

POŻYCZASZ DZIŚ, **PŁACISZ JUTRO**

SPŁATA JEDNORAZOWA PO 1 ROKU

- Pożyczka: 3000 zł
  - Oprocentowanie: 15% rocznie
  - Spłata po 1 roku
-
- Obliczenie:
  - odsetki = $3\ 000 \times 15\% = 450\ \text{zł}$
  - spłata po roku: $3\ 000 + 450 = 3\ 450\ \text{zł}$

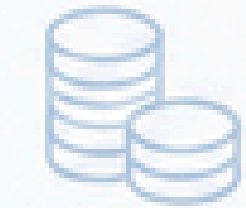

SPŁATA RATALNA (BEZ ODSETEK)

- Pożyczka (dług): 3 000 zł
- Spłata: **3 raty** na koniec roku i **bez odsetek** (stopa procentowa 0%)
- Rata $3000/3 = 1000$ zł rocznie

rok	dług przed spłatą	rata	dług po spłacie
1	3000	1000	2000
2	2000	1000	1000
3	1000	1000	0

+ SPŁATA RATALNA – MALEJĄCE RATY (Z ODSETKAMI)

- Pożyczka (dług): 3 000 zł
- Spłata: **3 malejące raty** na koniec roku oprocentowane **15% rocznie**

- Rata kapitałowa $3000/3 = 1000$ zł rocznie

$$3000 \times 0,15 = 450$$

rok	dług na początku	rata kapitałowa	odsetki	rata	dług na koniec
1	3000	1000	450	1450	2000
2	2000	1000	300	1300	1000
3	1000	1000	150	1150	0

WAŻNE

Odsetki:

odsetki = dług na początku x stopa

- Na koniec pierwszego roku $3000 \times 0,15 = 450$
- Na koniec drugiego roku $2000 \times 0,15 = 300$
- Na koniec trzeciego roku $1000 \times 0,15 = 150$

• Rata spłacająca pożyczkę:

rata = rata kapitałowa + odsetki

- Na koniec pierwszego roku $1000 + 450 = 1450$
- Na koniec drugiego roku $1000 + 300 = 1300$
- Na koniec trzeciego roku $1000 + 150 = 1150$

WAŻNE

- Zadłużenie aktualne:
dług na koniec = dług na początku – rata kapitałowa
- Na początku pierwszego roku $3000 - 1000 = 2000$
- Na początku drugiego roku $2000 - 1000 = 1000$
- Na początku trzeciego roku $1000 - 1000 = 0$

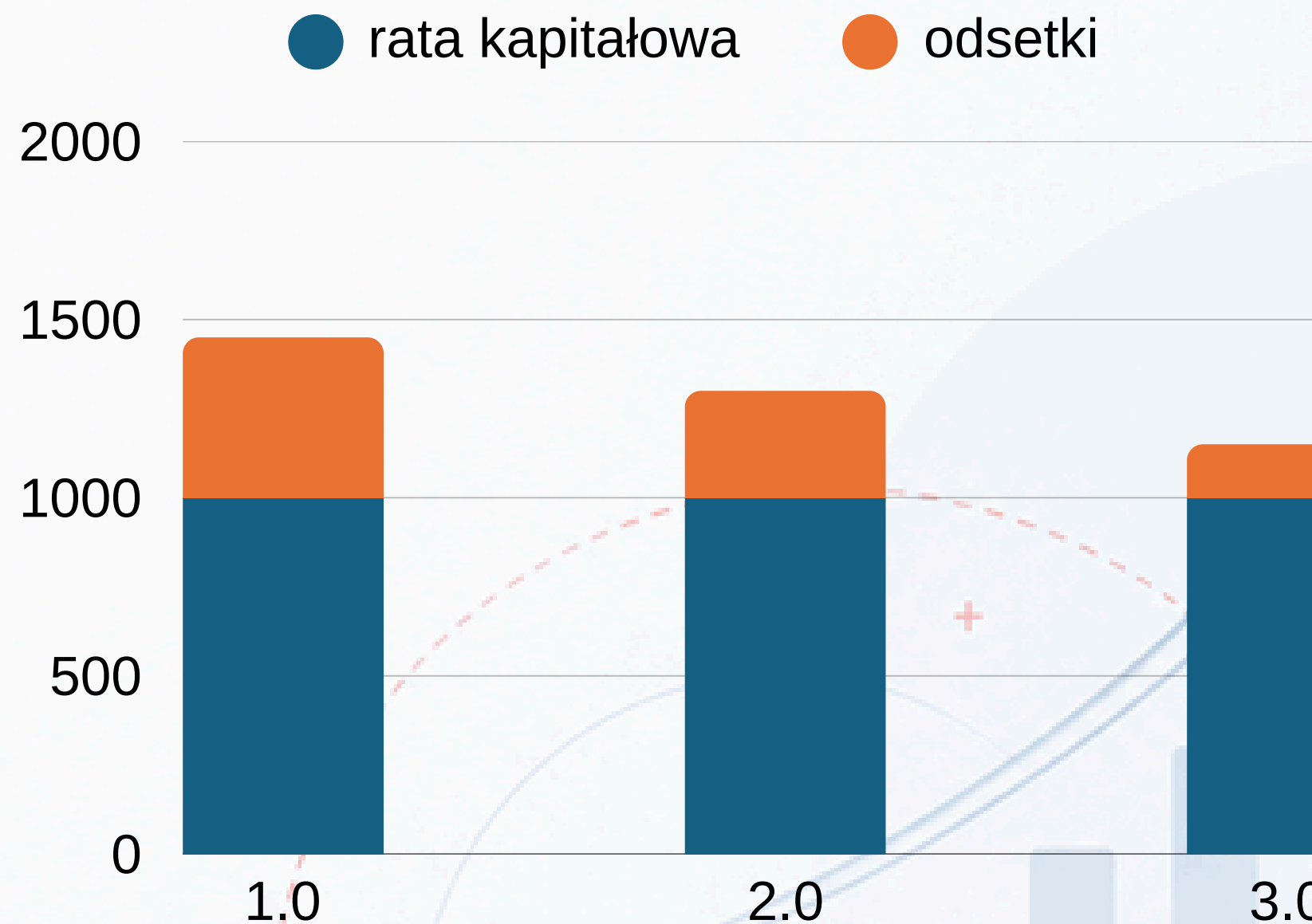
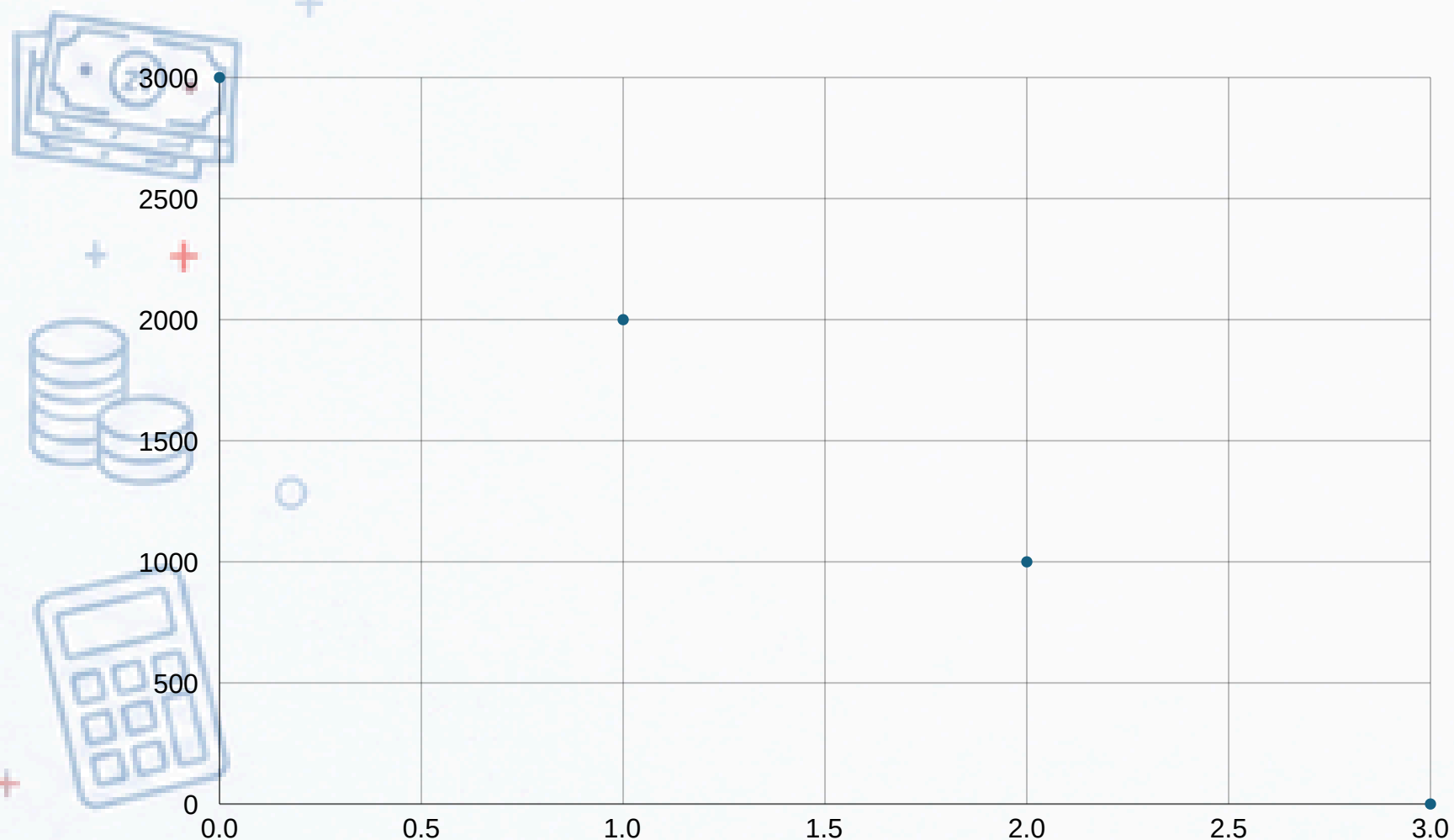

POŻYCZASZ DZIŚ, PŁACISZ JUTRO

SPŁATA ZADŁUŻENIA

- Dług maleje

Zadanie finansowane ze środków
Ministra Edukacji Narodowej

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

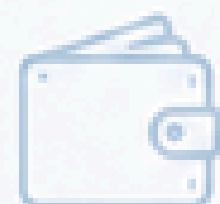
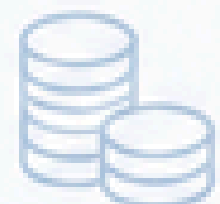
POŻYCZASZ DZIŚ, **PŁACISZ JUTRO**

SPŁATA RATALNA – RÓWNE RATY (Z ODSETKAMI)

- Pożyczka (dług): **3 000 zł**
- Spłata: **3 równe raty** na koniec roku oprocentowane **15% rocznie**
- Wzór na ratę*: x

rok	dług przed spłatą	rata kapitałowa	odsetki	rata	dług po spłacie
1	3000	864	450	1314	2136
2	2136	994	320	1314	1142
3	1142	1143	171	1314	0

POŻYCZASZ DZIŚ, PŁACISZ JUTRO

WAŻNE

- Rata kapitałowa:

rata kapitałowa = rata – odsetki

- Na koniec pierwszego roku $1314 - 450 = 864$
- Na koniec drugiego roku $1314 - 320 = 994$
- Na koniec trzeciego roku $1314 - 171 = 1143$

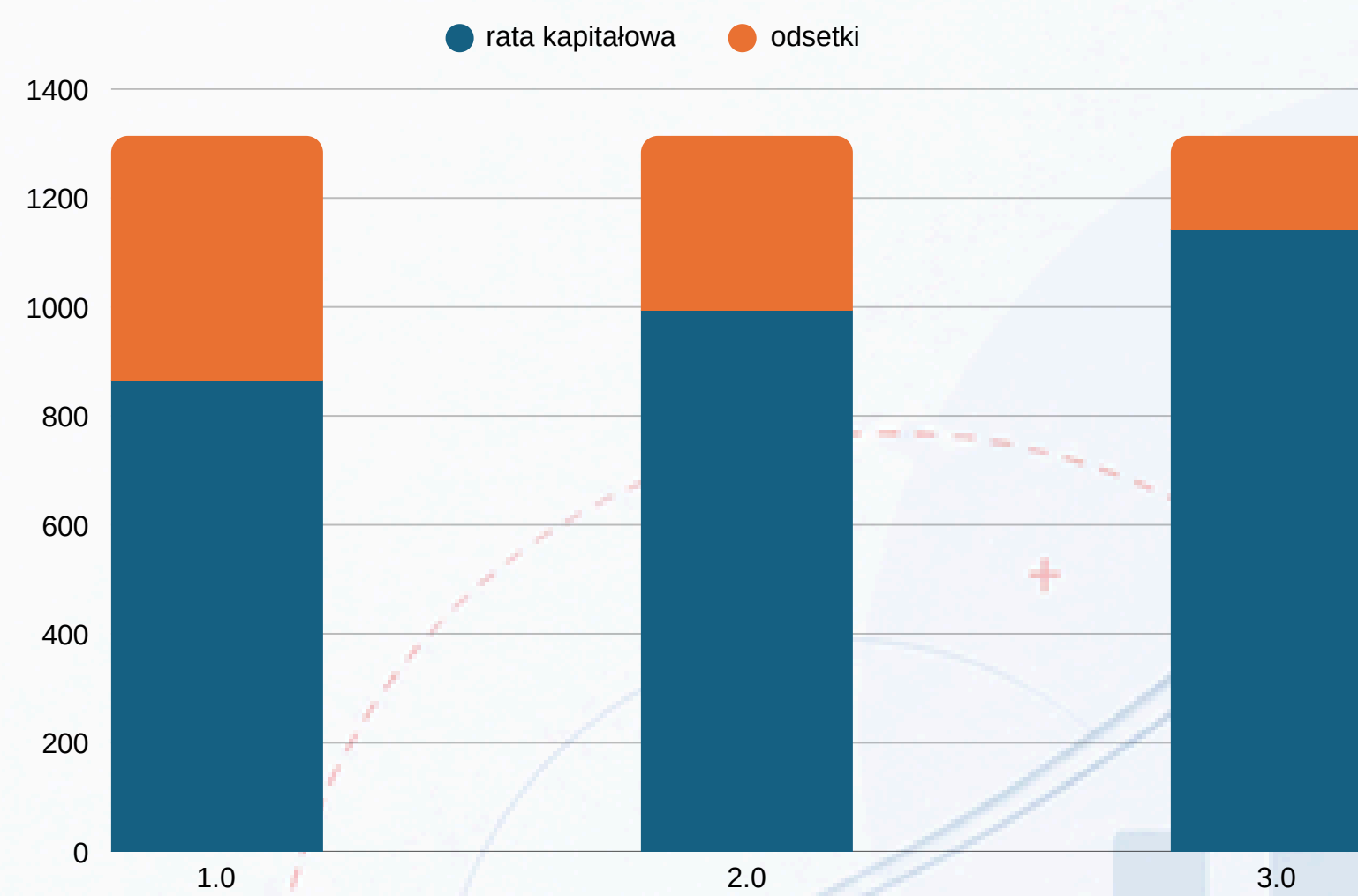
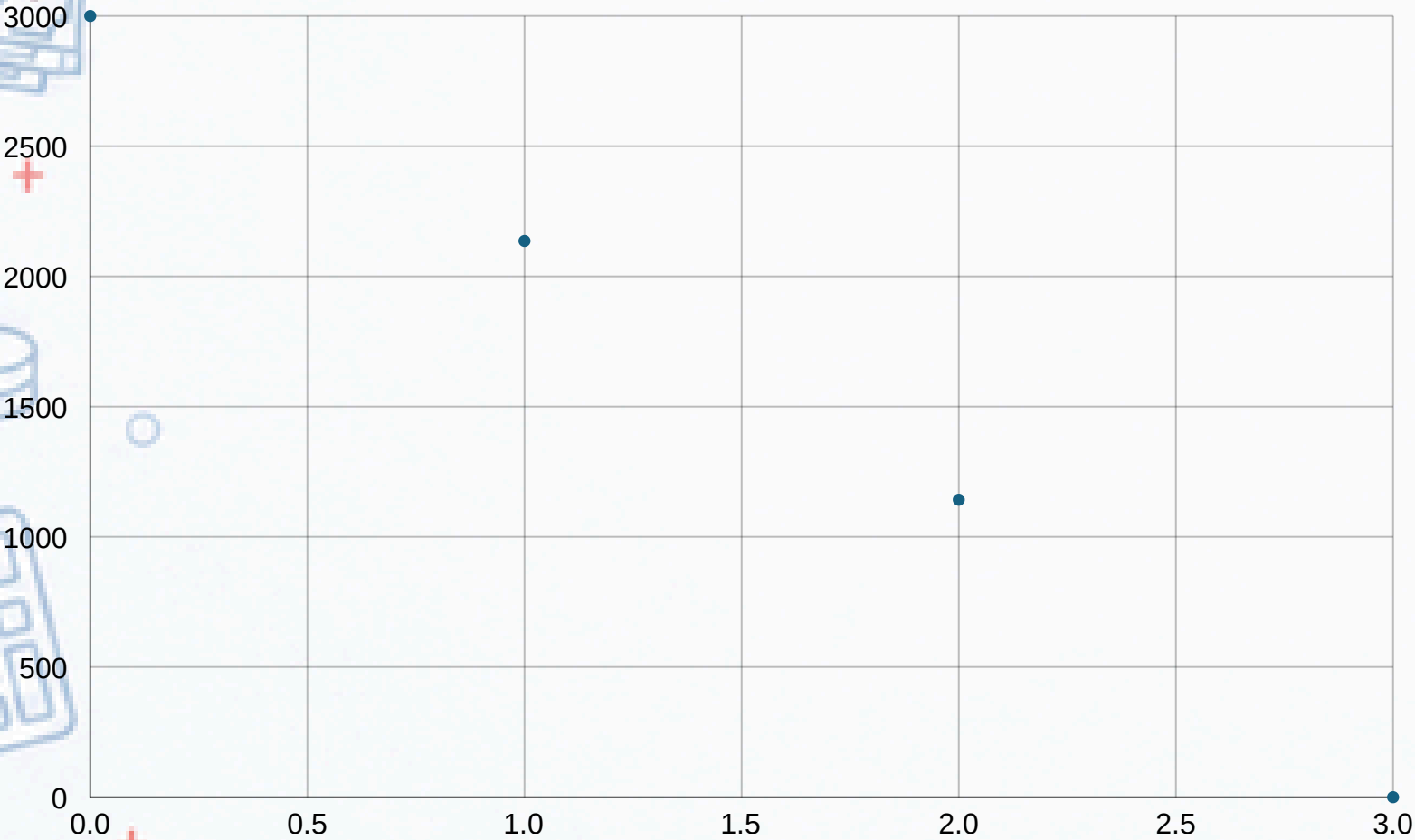
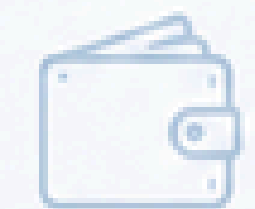
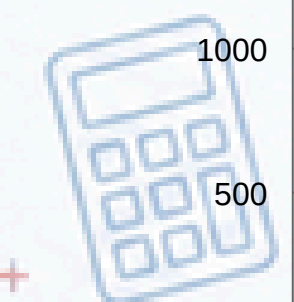

POŻYCZASZ DZIŚ, PŁACISZ JUTRO

SPŁATA ZADŁUŻENIA

- Dług maleje

POŻYCZASZ DZIŚ, **PŁACISZ JUTRO**

PORÓWNANIE SUM ODSETEK

- Spłata jednorazowa: 450 zł
- Spłata ratalna (malejące raty): 900 zł
- Spłata ratalna (równe raty): 941 zł

ZADANIE GRUPOWE

- Bank pożyczył **1500 zł** na **3 lata** z oprocentowaniem **10% rocznie**.

Pożyczka jest spłacana w **równych ratach kapitałowych po 500 zł rocznie**.

- 1) Ile wyniosą wszystkie odsetki zapłacone bankowi przez 3 lata?
- 2) Ile pieniędzy łącznie oddamy bankowi?
- 3) Dlaczego odsetki w każdym roku są coraz mniejsze?

ROZWIĄZANIE

rok	dług przed spłatą	rata kapitałowa	odsetki	rata	dług po spłacie
0	1500	500	150	650	1000
1	1000	500	100	600	500
2	500	500	50	550	0
	suma	1500	300	1800	

Odp. 1)

Odp. 2)

Odp. 3) Płacimy coraz to mniejsze odsetki, ponieważ maleje dług i zmniejsza się kwota, od której te odsetki naliczamy.

POŻYCZASZ DZIŚ, PŁACISZ JUTRO

DYSKUSJA

- Pytanie z pierwszego slajdu: Ile naprawdę kosztował rower Zosi?

POŻYCZASZ DZIŚ, PŁACISZ JUTRO

ODPOWIEDŹ

- Jeśli Zosia spłacała dług jednorazowo: $3000 \text{ zł} + 450 \text{ zł} + 500 \text{ zł}$ rower kosztował **3950 zł**
- Jeśli Zosia spłacała dług w ratach malejących: $3000 \text{ zł} + 900 \text{ zł} + 500 \text{ zł}$ rower kosztował **4400 zł**
- Jeśli Zosia spłacała dług w ratach równych: $3000 \text{ zł} + 941 \text{ zł} + 500 \text{ zł}$ rower kosztował **4441 zł**

DYSKUSJA

- Zosia może spłacić pożyczkę szybciej. Po pierwszym roku ma dodatkowe pieniądze i może od razu oddać pozostałe 2000 zł.
- Czy zapłaci wtedy więcej czy mniej odsetek niż gdyby spłacała pożyczkę przez 3 lata?
- Zagłosujcie:
  - 👍 mniej
  - 👎 więcej
  - 🙋 tyle samo

POŻYCZASZ DZIŚ, PŁACISZ JUTRO

WNIOSKI

- Pożyczanie przyspiesza zakup, ale zwiększa jego koszt.
- Im wolniej spłacasz kapitał, tym więcej płacisz odsetek.

POŻYCZASZ DZIŚ, **PŁACISZ JUTRO**

DYSKUSJA

- Czy pożyczanie jest darmowe?
- Dlaczego warto spłacać szybciej?
- Co się stanie, gdy nie spłacimy długu?

